

ЗМАГАННЯ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ФЕХТУВАЛЬНИКІВ НА ЕТАПІ ПОПЕРЕДНЬОЇ БАЗОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Марта Педосенко

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського, м. Львів, Україна*

Актуальність. На сучасному етапі розвитку фехтування зростає кількість спортсменів, серед яких є претенденти на перемогу у чемпіонатах світу та Олімпійських іграх. Відповідно зростає конкуренція як серед спортсменів, так і серед країн за звання лідера у світовому рейтингу. Фехтувальникам таких країн як Італія, Франція, Угорщина, Німеччина, США стає дедалі важче втримувати позиції лідерів, оскільки спортсмени з Польщі, України, Китаю, Кореї та інших країн складають достойне протистояння. (В. А. Бусол, П. М. Азарченков 2007р.).

Сучасний спорт вищих досягнень диктує високі вимоги до системи підготовки спортсменів у фехтуванні, що зумовлює постійні зміни. Комплексне використання і врахування усіх складових системи підготовки спортсменів забезпечують успіх на спортивній арені[3].

Аналізуючи науково-літературні джерела, можна простежити той факт, що у багатьох країнах фехтувального світу, декілька десятиліть існують системи змагань серед дітей різного віку метою яких є розвиток фехтування в країні, популяризація виду спорту, а також вирішення проблеми відбору перспективних спортсменів. В Україні така система змагань діє десять років та активно сприяє розвитку дитячого спорту.

Разом із тим, проведені дослідження у фехтуванні були сконцентровані на питаннях техніко-тактичної підготовки фехтувальників (В. С. Шуберт 2008р., В. А. Бусол 2008р., О. М. Шевчук 2010р., А. В. Бакум, К. Н. Сергієнко 2011р.), фізичної підготовки (А. І. Хохла, М. М. Линець, І. В. Кривенцова 2010р.), педагогічного значення фехтування (І. В. Кривенцова 2009р., С. С. Єрмаков, І. В. Кривенцова 2010р.), теоретичної підготовки фехтувальників (Задорожна О. Р. 2012р.). Ряд досліджень були проведені щодо сучасних систем змагань та їх особливостей організації у фехтуванні (М. П. Пітин, О. І. Ваулін, О. П. Демидась 2014р.) та оцінки системи проведення змагань з фехтування (О. І. Ваулін 2015 р.). Проте ці дослідження

стосувались комерціалізації змагань з фехтування та не враховували особливостей змагань у системі багаторічної підготовки фехтувальників. Таким чином постає актуальне питання дослідження змагань на етапі попередньої базової підготовки у провідних країнах світу, та їх ефективності у багаторічній підготовці фехтувальників.

Мета дослідження – визначити провідні країни за результативністю змагальної діяльності у фехтуванні.

Методи і організація дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення, документальний метод.

На сьогоднішній день наявна велика кількість наукових досліджень у яких проаналізовано змагальну діяльність провідних фехтувальників світу. Зокрема проаналізувавши дослідження В. Бусола В. та П. Азарченкова 2007 року на тему: «Характерні риси сучасного фехтування як олімпійського виду спорту» було визначено, що фехтування відноситься до групи олімпійських видів спорту, об'єднаних під назвою «спортивні єдиноборства». В програмі Олімпійських ігор розігрується 10 комплектів медалей, хоча визнаними є 12 видів змагань – 3 особистих і 3 командних серед чоловіків і жінок у таких видах зброї як: рапіра, шпага, шабля. А у 2020 році буде розіграно 12 комплектів медалей на Олімпійських Іграх. Також авторами було обґрунтовано, що конкуренцію традиційно сильним фехтувальникам Італії, Франції, Німеччини, Росії, Угорщини все частіше складають спортсмени Польщі, Куби, США, України, Румунії, Кореї, Китаю, Австрії та інших країн.

У дисертаційній роботі Козлової Н. О. здійснювався аналіз діяльності тренувальних центрів, використовуваних у підготовці найсильніших національних команд з фехтування: Італії, Франції, Росії, Китаю, США, Німеччини, Південної Кореї, Угорщини. Було встановлено, що підготовка національних команд з фехтування провідних країн світу концентрується в 1–3 основних тренувальних центрах, більшість з яких мають комплексну спрямованість (93,8% вивчених випадків): Франція, Південна Корея, США (1 центр); Російська Федерація, Угорщина (2); Італія, Німеччина, Китай (3). Наприклад, у Німеччині тренувальний центр (Таубербішофсхайм) спочатку був суто фехтувальним центром, але в подальшому, через економічну доцільність, були створені умови для підготовки представників інших видів спорту.

Також проведені дослідження Ольгою Задорожною, Юлією Свистіль та Ангеліною Гошко у 2016 та 2017 роках свідчать що провідними країнами

за результативністю змагальної діяльності серед жіночих команд у шпазі є Румунія, Угорщина, Китай, Україна та Естонія.

Висновки. У багатьох країнах фехтувального світу, декілька десятиліть існують системи змагань серед дітей різного віку метою яких є розвиток фехтування в країні, популяризація виду спорту, а також вирішення проблеми відбору перспективних спортсменів. В Україні така система змагань діє десять років та активно сприяє розвитку дитячого спорту.

На основі вивчення літературних джерел нами було встановлено що провідними країнами за результативністю змагальної діяльності у фехтуванні є Італія, Німеччина, Франція, Росія, Угорщина, а також Китай та Україна.

Список використаних джерел

1. Аркадьев Е. И. Тактика в фехтовании / Е. И. Аркадьев – Москва : Книга по требованию, 2011.– 124 с.
2. Бусол В. Характерні риси сучасного фехтування як олімпійського виду спорту / Бусол В., Азарченков П. // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фізичної культури та спорту. – Львів, 2006.– Вип. 10 – С. 473–478
3. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / В. Н. Платонов. – Киев : Олимпийская литература, 2004.– 807 с.